

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillämpningen av bestämmelserna om rätt till statsbidrag för djursjukvård; given Stockholms slott den 6 februari 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld.

I anledning av riksdagens beslut (skr. 1946: 158) har Kungl. Maj:t den 12 april 1946 utfärdat kungörelse, nr 164, angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård. Sådant bidrag må åtnjutas av djurägare, för vilken det senast fastställda beskattningsbara beloppet enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke överstiger 600 kronor eller det senast fastställda taxerade beloppet enligt nämnda förordning uppgår till högst 2 200 kronor. Statsbidrag må dock icke beviljas den som har skattepliktig förmögenhet överstigande 20 000 kronor. Därest ömmande omständigheter föreligga, må nämnda inkomst- och förmögenhetsgränser i ringa grad överskridas. Djurägare, som önskar komma

i åtnjutande av statsbidrag, skall vid sjukbesök av veterinär till denne avlämna en på heder och samvete undertecknad uppgift om de taxerade och beskattningsbara belopp som enligt den senast fastställda taxeringen åsatts honom samt om sin skattepliktiga förmögenhet vid utgången av det kalenderår, den senast fastställda taxeringen avser.

Har veterinär mottagit sådan uppgift må han av djurägaren icke uppbära högre belopp än tio kronor. Återstående del av arvodet och resekostnaden bestämmes av länsstyrelsen och utbetalas som statsbidrag efter rekvisition från veterinären, sedan djurägarens uppgifter kontrollerats genom länsstyrelsens försorg. Har rekvisition av statsbidrag icke bifallits, äger veterinären avfordra djurägaren resterande arvode och resekostnadsersättning och, om djurägaren skulle tredska att utbetala beloppet, åtnjuta handräckning hos överexekutor.

I skrivelse den 19 december 1947 har veterinärstyrelsen gjort framställning i syfte att den senast fastställda kronodebetsedeln för vederbörande djurägare finge läggas till grund vid bedömande av frågan, huruvida denne vore berättigad till statsbidrag för kostnader för djursjukvård. Styrelsen har därvid anfört i huvudsak följande.

För att det i kungörelsen angivna systemet för utbetalande av statsbidrag skall fungera tillfredsställande är det nödvändigt, att frågan om djurägars rätt till statsbidrag kan konstateras redan vid veterinärens sjukbesök hos denne. I praktiken har detta lett till att frågan bedömes på basis av den för djurägaren senast utfärdade debetsedeln. Detta system har i praktiken fungerat tillfredsställande, då länsstyrelserna — med vissa undantag — tolkat kungörelsen så, att ett visst års taxering skall vara avgörande för frågan om rätt till bidrag från den 10 oktober samma år, vid vilken tidpunkt beskattningsnämnd senast skall ha fattat beslut om vederbörandes taxering, intill den 10 oktober nästföljande år. Då den på ett visst års taxering grundade kronodebetsedeln i regel tillställs vederbörande skattskyldig i början av november samma år, sammanfaller denna tidpunkt ganska nära med den tidpunkt, då ny vägledande taxering erhålles, nämligen den 10 oktober. Vissa länsstyrelser tillämpa emellertid ett visst års taxering redan från den 1 juli eller den 1 augusti samma år, och i sådana fall kan uppstå en tidrymd då den nya taxeringen kan giva annat utslag beträffande rätten till statsbidrag än den senaste kronodebetsedeln som innehas av djurägaren. I dylika fall kunna uppstå icke önskvärda konsekvenser, antingen så att veterinär nödgas vidtaga indrivningsåtgärder mot djurägaren eller avstå från sin fordran å denne. Förhållandet leder ibland till att veterinär för att vara på den säkra sidan uttager full ersättning vid sjukbesök, oaktat djurägaren enligt taxeringslängden måhända skulle varit berättigad till statsbidrag.

Det förhållandet att de skattskyldiga under 1947 i regel icke tillställas kronodebetsedel aktualiserar behovet av vägledande föreskrifter. Taxering har skett 1947, men då djurägarna icke ha någon senare kronodebetsedel än den för 1946 års taxering kan det antagligen i ett betydande antal fall inträffa, att den besökande veterinären med ledning av 1946 års kronodebetsedel utgår från att bidragsrätt föreligger, men att sedermera länsstyrelsen med stöd av inkomst- och förmögenhetssiffrorna enligt 1947 års taxering fränkänner djurägaren sådan rätt. Vederbörande veterinär skulle då säkerligen i åtskilliga fall få vidkännas förlust av honom tillkommande ersättning.

För att komma från dessa olägenheter hemställer veterinärstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte förklara hinder icke möta att den för djurägaren senast utfärdade kronodebetsedeln lägges till grund vid bedömande av frågan, huruvida denne med hänsyn till inkomst- och förmögenhetsförhållanden får anses berättigad till statsbidrag i förevarande hänseende.

Statskontoret har i remissutlåtande den 12 januari 1948 förklarat sig icke kunna förorda bifall till framställningen, enär djurägarna medelst preliminära skattosedlar och koncept till avgivna självdeklarationer eller eventuellt genom meddelande från taxeringsnämnd om frångående av deklaration hade möjligheter att visa sin ställning i beskattningshänseende.

Departementschefen. I kungörelsen angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård ingå icke några andra bestämmelser om hur veterinären vid sjukbesök skall kontrollera vederbörande djurägares ekonomiska förhållanden än att denne på heder och samvete skall lämna uppgift därom. Av veterinärerna hittills tillämpad metod att kontrollera uppgifterna genom vederbörande djurägares senaste kronodebetsedel synes i stort sett ha fungerat tillfredsställande. Genomförandet av det nya uppbördssystemet har emellertid medfört, att de skattskyldiga under 1947 icke tillställts sådana debetsedlar. Intill dess djurägarna erhållit debetsedlar på grundval av 1948 års taxering, kunna de därför i regel ej väntas ha kännedom om sina senast fastställda beskattningsbara eller taxerade belopp eller sin skattepliktiga förmögenhet. Veterinärerna ha ej heller några möjligheter att omedelbart kontrollera vederbörande djurägares inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Det kan därför antagas, att de uppgifter djurägarna komma att lämna veterinärerna vid sjukbesöken i de flesta fall komma att bygga på uppgifterna i 1946 års kronodebetsedlar. På grund av den höjda inkomstnivån är det då troligt, att åtskilliga av de djurägare, som enligt 1946 års taxeringsuppgifter skulle varit berättigade till statsbidrag i förevarande avseende, vid den efterföljande granskningen hos länsstyrelsen komma att befinnas sakna denna rätt. Härigenom skulle obehag kunna förorsakas djurägare, som i god tro förklarat sig vara berättigad till bidrag, och icke oväsentliga svårigheter kunna uppstå för veterinärerna, som skulle nödgas indriva resterande arvoden och reseersättningar eller avstå från sin rätt till ytterligare ersättning. Skäl synas därför tala för att 1946 års kronodebetsedlar få läggas till grund vid prövning av rätt till statsbidrag i förevarande hänseende intill dess 1948 års kronodebetsedlar kommit vederbörande tillhanda.

I detta sammanhang torde jag vidare få beröra ett annat spörsmål sammanhängande med 1947 års skattereform. Genom att systemet med barnavdrag slopats i fråga om den statliga inkomstskatten medan ortsavdragen i övrigt höjts, komma grunderna för de nuvarande bidragsvillkoren att förändras. Förslag om nya bidragsbestämmelser torde därför böra föreläggas 1949 års riksdag. Enligt vad veterinärstyrelsen i sin skrivelse anfört har styrelsen sin uppmärksamhet riktad på denna fråga och torde i sinom tid inkomma med utredning och förslag i ämnet. Härvid torde de av riksdagens

revisorer i samband med den år 1947 verkställda granskningen gjorda uttalandena angående jämkningar i statsbidragsgrunderna för denna verksamhet komma att beaktas.

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att uppgifterna i den för djurägaren år 1946 utfärdade kronodebetsedeln få, till dess 1948 års kronodebetsedel utfärdats, läggas till grund för prövningen vid bedömande av rätt till bidrag enligt kungörelsen den 12 april 1946 (nr 164) angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Einar Herlitz.